

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Viite: Lausuntopyyntönne 21.5.2018

Asia: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain sekä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta (HE 57/2018 vp)

Suomen Opiskelija-Allianssi OSKU ry kiittää sivistysvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua otsikossa mainittuun hallituksen esitykseen liittyen sekä lausuu eduskunnan sivistysvaliokunnalle kunnioittaen seuraavaa:

Ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin esitettävät muutokset

Hallituksen esityksessä ammatillisesta koulutuksesta annettua lakia muutettaisiin niin, että ministeriölle annettua valtuutusta asetuksella säätää ammatillisen tutkinnon perusteisiin sisältyvistä osaamisaloista laajennettaisiin johtuen osaamisalaan kohdistuvista muista säännöksistä, sopimuksista tai osaamisalaan kohdistuvista turvallisuusvaatimuksista. **OSKU katsoo, että esitetyt muutokset ovat johdonmukaisia suhteessa jo aiemmin päätettyihin tutkintorakenteen muutoksiin ja tutkintojen yhdistämiseen. OSKU kannattaa esitettyjä muutoksia.**

Hallituksen esityksessä tavoitellaan sitä, että mahdollisuus opiskeluoikeuden peruuttamiseen kohdentuisi jatkossa joissakin laaja-alaisissa tutkinnoissa vain niihin tutkinnon sisällä oleviin osaamisaloihin, jotka liittyvät alaikäisten turvallisuuteen, potilas- tai asiakasturvallisuuteen taikka liikenneturvallisuuteen. **OSKU kannattaa esitystä lämpimästi, sillä se parantaa opiskelijoiden oikeusturvaa oleellisesti.**

OSKU kuitenkin huomauttaa, että tämän suurempia muutoksia niin kutsuttuihin SORA-säädöksiin ei ole syytä tässä vaiheessa tehdä ennen kuin opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämä SORA-selvitys valmistuu. OSKU korostaa, että SORA-selvityksen valmistelutyötä tulee tehdä tiiviissä yhteistyössä opiskelijajärjestöjen kanssa. Osana SORA-säädösten jatkokehittämistä tulee kiinnittää huomiota koulutuksen järjestäjien tukemiseen lainmukaisesti SORA-menettelyihin, sillä tällä hetkellä koulutuksen järjestäjien osaamistaso ja valmiudet SORA-säädösten toimeenpanoon ja soveltamiseen vaihtelevat liian paljon toisen asteen ammatillisen koulutuksen kentällä.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin esitettävät muutokset

Hallituksen esityksessä opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettua lakia muutettaisiin täsmenämällä sitä siten, että harkinnanvaraisen korotuksen myöntäminen on mahdollista myös

varainhoitovuoden aikana. Lisäksi lakiin tehtäisiin täsmennyksiä koskien mahdollisen lisätalousarvion mukaisen rahoituksen jakamista.

OSKU kannattaa lämpimästi esitettyä mahdollisuutta perusrahoituksen harkinnanvaraiseen korotuksen myöntämiselle myös varainhoitovuoden aikana. OSKU kannattaa varauksin esitetyjä täsmennyksiä koskien mahdollisen lisätalousarvion mukaisen rahoituksen jakamista, mutta haluaa huomauttaa muutamasta näihin liittyvästä yksityiskohdasta.

Ehdotettuun pykälään 32h sisältyy mahdollisuus, että strategiarahoituksen osuus voi olla jopa yli neljä prosenttia ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrärahasta. OSKU toivoo, että tätä pykälää tarkennettaisiin siten, että määritelty neljän prosentin osuus enimmäismäärästä saa ylittyä vain, jos varainhoitovuoden aikana ilmenee uusi ennakoimaton strategiarahoituksen lisätarve, joka on tarpeen hoitaa lisätalousarviolla.

OSKU katsoo, että lähtökohtaisesti tällä hetkellä on perusteltua pitää kiinni aiemmin päätetyistä ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrätymisperusteista ja jakautumisesta perus-, suoritus-, vaikuttavuus- ja strategiarahoituksen välillä, sillä uuden rahoitusmallin mukaisen strategiarahoituksen vaikuttavuutta ei voida vielä arvioida strategiarahoituksen ollessa jaossa nyt vasta ensimmäistä kertaa. OSKU myös korostaa, että **strategiarahoituksen jakamiselle olisi hyvä luoda nykyistä avoimemmat, selkeämmät ja paremmin ennakoitavat jakoperusteet.**

OSKU haluaa tässä yhteydessä kunnioittavasti muistuttaa sivistysvaliokuntaa ammatillisen koulutuksen rahoituksen tilanteesta ja korostaa, että **ammatillisen koulutuksen rahoitusta tulisi tarkastella pikaisesti kokonaisvaltaisesti** kiinnittäen huomiota erityisesti erityisopiskelijoiden riittävän tuen mahdollistamiseen, henkilökohtaisen osaamisen kehittämisen suunnitelman laadukkaan toteuttamisen vaatiman ohjauksen varmistamiseen, työpaikoilla järjestettävän koulutuksen vaatiman riittävän opiskelijan opettamisen ja ohjauksen turvaamiseen sekä opettajan antaman opetuksen määrän riittävyyden varmistamiseen.

Lakiin yksityisistä turvallisuuspalveluista esitettävät muutokset

OSKULLa ei ole huomautettavaa esitettyihin muutoksiin.

Helsingissä 4.6.2018

Emmi Pentikäinen
Puheenjohtaja
Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry

Juuso Luomala
Pääsihteeri
Suomen Opiskelija-Allianssi - OSKU ry

Lausunnon keskeinen sisältö

Ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin esitettävät muutokset

- Esitetyt muutokset ovat johdonmukaisia suhteessa jo aiemmin päätettyihin tutkintorakenteen muutoksiin ja tutkintojen yhdistämiseen ja siten kannatettavia.
- Esitetty muutos, jossa mahdollisuus opiskeluoikeuden peruuttamiseen kohdentuisi jatkossa joissakin laaja-alaisissa tutkinnoissa vain niihin tutkinnon sisällä oleviin osaamisaloihin, jotka liittyvät alaikäisten turvallisuuteen, potilas- tai asiakasturvallisuuteen taikka liikenneturvallisuuteen, on perusteltu ja parantaa opiskelijoiden oikeusturvaa oleellisesti.
- Osana SORA-säädösten jatkokehittämistä tulee kiinnittää huomiota koulutuksen järjestäjien tukemiseen lainmukaiseen SORA-säädösten toimeenpanoon ja soveltamiseen.

Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettuun lakiin esitettävät muutokset

- Esitetty mahdollisuus perusrahoituksen harkinnanvaraisen korotuksen myöntämiselle myös varainhoitovuoden aikana on kannatettava.
- Ehdotettuun pykälään 32h sisältyy mahdollisuus, että strategiarahoituksen osuus voi olla jopa yli neljä prosenttia ammatillisen koulutuksen rahoituksen määrärahasta. Pykälän tarkentamista on syytä harkita siten, että määritelty neljän prosentin osuus enimmäismäärästä saa ylittyä vain, jos varainhoitovuoden aikana ilmenee uusi ennakoimaton strategiarahoituksen lisätarve, joka on tarpeen hoitaa lisätalousarviolla.
- Uuden rahoitusmallin mukaisen strategiarahoituksen vaikuttavuutta ei voida vielä arvioida strategiarahoituksen ollessa jaossa nyt vasta ensimmäistä kertaa.
- Strategiarahoituksen jakamiselle olisi hyvä luoda nykyistä avoimemmat, selkeämmät ja paremmin ennakoitavat jakoperusteet.
- Ammatillisen koulutuksen rahoitusta tulisi tarkastella pikaisesti kokonaisvaltaisesti.

Lisätietoja:

pääsihteeri Juuso Luomala, juuso.luomala@osku.info, puh. 044 977 4014